

διὰ καὶ εἶπε μὲ ἄτογεν φωνήν: «Εἰπέτε εἰς τὴν Mis Evans νὰ πᾶν περίπατον μόνον τὴν Λιλή μέσα εἰς τὸ ἁμαξάκι της»· σεῖς θὰ ἔλθετε μαζί μου, θὰ πάμε εἰς τὴν Κηφισοτῆν ἁμέσως μετὰ τὸ πρόγευμα».

Καὶ ἐνῶ τὰ παιδιὰ ἐξήρχοντο εὐχαριστημένα καὶ χοροπηδῶντα, ἐκεῖνη ἐπῆρε τὰ bluets εἰς τὰ χέρια της, ἤνοιξεν ἕνα βιβλίον καὶ τὰ ἐτοποθέτησε προσεκτικῶς μεταξὺ δύο φύλλων. Ἐπειτα ἐκάθισε πρὸ τοῦ μικροῦ κομποῦ γραφείου της, ἐστήριξε τὸ κεφάλι της μελαγχολικὰ εἰς τὸ ἕνα χέρι, ἐκλείσε νὰ μάτια καὶ ἐψιθύρισεν: «Ein Walzertraum?»

ΔΑΦΝΗ ΛΩΡΑ

Η ΑΝΤΙΚΡΙΤΙΚΗ

Ὁ Ροβέρτος Μπράκο, γράφων πρὸ τινος εἰς τὸ θεατρικὸν περιοδικὸν «Τίτρο» ἐξέφερε τὴν γνώμην δι, οἱ θεατρικοὶ συγγραφεῖς πρέπει ν' ἀπαντῶν εἰς τὴν κριτικὴν καὶ ν' ἀνασκευάζουν δια πεπλανημένα καὶ ἀνακριβῆ γράφουν οἱ τελευταῖοι αὐτοὶ — νὰ γίνεταί δι, — λαδὴ ἕνα εἶδος κριτικῆς τῆς κριτικῆς.

Ὁ θεατρικὸς συγγραφεὺς, κατὰ τὸν Μπράκο, ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ ὑπερασπίσῃ τὸ ἔργον του καὶ νὰ μὴ ἀφῇ τὸν καθῆνα νὰ λέγῃ δι' αὐτὸ ὅ,τι θέλει.

Πολὺ πιθανὸν νὰ γράφῃ ὁ κριτικὸς δι' ἕν ἔργον δὲν ἔχει ἀξίαν. Ὁ συγγραφεὺς θ' ἀνασκευάζῃ τὴν γνώμην αὐτὴν καὶ θὰ δειξῇ ποῦ ἔγκειται ἡ ἀξία τοῦ ἔργου.

Εἰς τὸν Μπράκο ἀπαντᾷ ὁ Ρενᾶτο Σιμόνι καταδεικνύων μὲ λογικώτατα ἐπιχειρήματα, δι' ἡ κριτικὴ τῆς κριτικῆς θ' ἀποτελέσῃ ἕνα εἶδος φαύλου κύκλου καὶ ἀντὶ νὰ καταστήσῃ καταφανεστέραν, τοῦναντίον θὰ ὑποβιβάσῃ τὴν ἀξίαν τὴν ὅποیان δυνατόν νὰ ἔχῃ ἐν θεατρικὸν ἔργον.

Ὁ κριτικὸς θὰ προσπαθῇ νὰ καθορίσῃ τὴν ἀξίαν τῆς κωμωδίας ἢ τοῦ δράματος καὶ ὁ συγγραφεὺς θὰ καταγγίλῃ κατόπιν εἰς τὸ νὰ καθορίσῃ τὴν ἀξίαν τοῦ κριτικοῦ.

Ποῖος ἐκ τῶν δύο θὰ σκεφθῇ λογικώτερον, πτεροῦς ἐκ τῶν δύο θὰ εὐρίσκειται ἐν τῷ δικαίῳ;

Ἰσως — γράφει ὁ Σιμόνι — νὰ νομίσουν μερικοὶ δι' χρειάζεται αὐτοῦ τοῦ εἶδους ἡ συζήτησις διὰ νὰ ἐκθέσῃ τὰς γνώμας των καὶ ὁ συγγραφεὺς καὶ ὁ κριτικὸς.

Ἀλλὰ ὁ μὲν πρῶτος ἐκ τῶν δύο, τὴν γνώμην του τὴν ἔχῃ ἤδη ἐκφέρει εἰς τὴν παράστασιν, ὁ δὲ δεύτερος εἰς τὴν κριτικὴν.

Ἐὰν τὸ κοινὸν δὲν ἡγνῶσῃ τὰς γνώμας αὐτάς εἰς τὴν παράστασιν καὶ εἰς τὴν κριτικὴν τῆς κριτικῆς;

Ἀπὸ ὅλα ὅσα γράφει ὁ κριτικὸς εἰς δύο καὶ τρεῖς, πολλάκις στήλας, ἕνα πρᾶγμα ἀντιλαμβάνεται ὁ ἀναγνώστης: δι' δηλαδὴ τὸ ἔργον εἶνε ὥρατον ἢ ἄσχημον. Τὸ ἴδιο θὰ καταλάβῃ καὶ ἀπὸ τὴν ἀντικριτικὴν τοῦ συγγραφέως.

Καὶ ἐπειδὴ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ συγγραφεὺς ὁ ὁποῖος νὰ εἴπῃ δι' τὸ ἔργον του εἶνε ἄσχημον, ὁ ἀναγνώστης τῆς ἐφημερίδος ἢ τοῦ περιοδικοῦ θὰ δώσῃ περισσοτέραν πλῆσιν εἰς τὸν κριτικὸν, ποῦ ἔχει συνειδήσιν νὰ τὸν ἀκούῃ τακτικὰ καὶ ἔχει εἰς αὐτὸν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην, ἀπὸ τὴν κρίσιν του δὲ περιμένει νὰ φωτισθῇ διὰ ν' ἀποφασίσῃ εἰς ποῖον θέατρον θὰ ὑπάγῃ τὸ βράδν.

Ἄλλ' ἔρχεται τώρα τὸ ἐρώτημα: ἔχει τὸ δικαίωμα ὁ καθῆνας νὰ κατηγορῇ τὰ ἔργα μας;

— Φαίνεται δι' τὸ ἔχει — ἀπαντᾷ ὁ Σιμόνι.

Ἡ θεατρικὴ τέχνη ἔχει πολλὰ καλὰ, ἀλλὰ ἔχει καὶ τὰ κακά της. Καὶ ἐν ἀπὸ αὐτὰ εἶνε νὰ ἀνέχονται οἱ συγγραφεῖς τὰς δυσμεγεῖς κριτικὰς.

Ἄλλως τε ὑπάρχουν καὶ εὐμεγεῖς καὶ αὐταὶ ἀκριβῶς εἶνε ἐκείναι ποῦ ἔχουν μεγαλειτέραν σημασίαν.

Καὶ δὲν εἶνε μόνον αὐτό. Ὅταν ἅπαξ καθιερωθῇ ἡ

ἀντικριτικὴ, θὰ ἐπεκταθῇ καὶ εἰς ἄλλας τέχνας μὴ ἐξαιρουμένης οὐδὲ τῆς κοινοβουλευτικῆς.

Καὶ τότε δὲν θὰ διαβάξῃ καὶ δὲν θ' ἀκούῃ κανεὶς ἄλλο παρὰ ὕβρεολογία.

Ὁ Σιμόνι τελειώνει τὸ ἄρθρον του μ' ἕνα ὥρατον φιλοφρόνημα τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ εἰς τὸν Μπράκο.

«Εἰς τὴν κριτικὴν — γράφει — ποῦ δὲν σοῦ ἀρέσει καὶ εἰς ἄλλην — τὴν πολυπληθεστέραν βίβαια — ποῦ σοῦ ἀρέσει ἀπαντᾷς ἀνέκαθεν θαυμάσια. Ἐξακολούθησε ν' ἀπαντᾷς κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον καὶ εἰς τὸ μέλλον: Γράφε ὥρατας κωμωδίας».

Ο ΑΠΟΛΛΩΝ ΤΗΣ ΣΕΡΣΙΑ

Τὸν Μάρτιον τοῦ 1910 ἀνεργουμένης ἐκκαφῆς ἐν τινι ιδιοκτησίᾳ Γάλλου πολίτου ἐν Σερούλ τῆς Ἀλγερίας, ἀνεκαλύφθη αἰφνης ὥρατον ἀλλὰ παραμορφωμένον πῶς ἄγαλμα τοῦ Ἀπόλλωνος εἰς τεμάχια ἐντὸς τοῦ ἐδάφους.

Κατόπιν συζητήσεων, ἤχθησαν οἱ ἀρχαιολογοὶ εἰς τὸ συμπέρασμα δι' ὁ Ἀπόλλων οὗτος ἦτο ἀντίτυπον ἄλλου ἑλλην. προτύπου, ἢ δ' ἐκτέλεσις του ἀνήγετο εἰς τὸ τέλος τοῦ Β' μ. Χ. αἰῶνος. Πρόκειται περὶ τύπου ἀγνώστου εἰσέτι. Τὸ ὕψος εἶνε 2 μ. καὶ 10 ἐκ. Τὸ ἄγαλμα παραμένει ἔκτοτε ἐν τινι δωματίῳ τοῦ δημαρχείου τῆς Σερούλ, ἥδη δὲ ἀνεκινήθη τὸ ζήτημα ἀντὶ τοῦ ἁγάλματος ἀνήκει εἰς τὸν ιδιοκτήτην τοῦ κτήματος ἢ εἰς τὸ Κράτος.